

-2 Suffering from. —लं Injury, physical pain.

आमु *a.* [आ-म्-इ] Pervading, reaching (Sây.); empty; stingy, empty-handed.

आमूक *a.* Ved. Empty, powerless.

आमुद्र *a.* A little curved or bent.

आम् 1 P. Ved. To be present, continue one's existence.

आम् *a.* Ved. 1 Approaching (as a praiser.) -2 Strong, sufficient, efficacious. -3 Applied according to rule (as a hymn). -4 Very prosperous. -*m.* A prison, a place of confinement.

आभूतिः *f.* 1 Pervasion. -2 Overpowering strength. -3 Capability, efficiency.

आभवेय्य *a.* Ved. Praiseworthy.

आम् 1 P. 1 To bring; आ नो अने रनि भर Rv. 1. 79. 8; कइवत्याह्नं दुःखं Bhāg. -2 To carry. -3 To fill, fill with. -4 To bear, support.

आभरण 1 An ornament, decoration (fig. also); किमिदं पारयभरणं नि यौवने धृतं तया वाङ्मयं नि वल्कलं Ku. 5. 44; प्रथमभरणं पराक्रमः Ki. 2. 32. (अभरण occurs in the names of works; e. g. सरस्वतीकंठाभरण). -2 The act of nourishing.

आभरति *p.p.* 1 Filled. -2 Decorated.

आभेरी One of the modes of music (रागिणी) personified as a female.

आभोगः [अ-भृज् घञ] 1 Curving, winding. -2 A curve; आभोगकुटिला (गं.) Mb.; crumpling. -3 Circuit, circumference, expanse, extension, precincts, environs; अक्रयितोऽपि ज्ञायत एव यथाऽहमाभोगस्तपोवनस्येति S. 1; रागनाभोगः the expanse of heaven, wide firmament of the sky; Bh. 3. 57; Mv. 6. 30; Māl. 9. 16. -4 Magnitude, fulness, extent, expansive form; गंडाभोगात् Me. 92 from the broad cheek; प्रतिरवाभोग Māl. 3, 8, 4, 10, 5, 11; प्रतिभयाभोगैः ध्रुवाधिपैः Mv. 6. 24 bodily form or stature; U. 2, 2. 14; भवाभोगोद्दिष्टाः Bh. 3. 42, 86; Mv. 2; K. 305, 333. -5 Effort. -6 The expanded hood of a cobra (used by Varuṇa as his umbrella). -7 Enjoyment, satiety,

completion; विषयभोगेषु नैवादरः Sāntilakṣhaṇa. -8 A serpent.

आभोग्य *a.* [आभोग यति या.क] To be enjoyed (as Soma juice). -यं Livelihood (Ved.).

आभोगिः Ved. 1 Enjoyment. -2 Living, supporting life.

आभ्यंतर *a.* (री. *f.*) [अभ्यंतरे भवः अण्] 1 Interior, inner, inward; as आभ्यंतरो मूलवर्गः. -2 One of the two kinds of प्रयत्न or effort giving rise to the vocal sounds.

आभ्यवकाशिक *a.* (की. *f.*) Living in the open air.

आभ्यवहारिक *a.* (की. *f.*) [अभ्यवहाराय हितं टक्] Edible (as food &c.).

आभ्यादायिक [अभ्यादान-टक्] A kind of धन or woman's property.

आभ्यासिक *a.* (की. *f.*) [अभ्यास-टक्] 1 Resulting from practice. -2 Practising, repeating. -3 Being near, neighbouring, adjoining (अभ्यासिक).

आभ्यर्दायक *a.* (की. *f.*) [अभ्यर्द-टक्] 1 Tending to good, granting prosperity; अनाभ्यर्दायिकं अमनकं रश्मिः Mk. 8. -2 Relating to the rise or beginning of anything; सुखं Ms. 12. 88. -3 High, exalted, important. -4 A Śrādhā or offering to ancestor; an occasion of rejoicing.

आभ्रक *a.* (की. *f.*) [अभ्रया खनति टक्] One who digs with a spade.

आम् *ind* An interjection of (a) assent, acceptance, 'oh', 'yes'; आं कुर्मः M. 1; (b) recollection; आं तस्मिन्नुद्दिष्टा वचनं रक्षितव्यम् V. 3; आं ज्ञातम् S. 3, Oh, I see it now; M. 3; (c) determination, 'surely', 'verily', आं विरयस्व रुहं प्रतिहृदंतिस् (d) reply.

आम *a.* [आम्यते ईदृक् पचते; आ-अम कर्त्तृणि घञ् 1v.] 1 Law, uncooked, undressed (opp. पक्व) (oft. applied to the cow in the Veda); आमाजं Ms. 4. 223; Y. 1. 287. -2 Unripe, immature. -3 Untaked, unannealed (as a jar). -4 Undigested. -मं 1 State of being raw. -2 Constipation, passing hard excretion. -3 Grain freed from chaff. -मः 1 Disease; sickness. -2 Indigestion; आहारस्य रसः सारः यो न पक्वोऽस्ति तस्य वातः आमसंज्ञा स रमते महाव्याधिरसमाधायः || Susr. -Comp. -अतिसारः dysentery or diarrhoea caused by vitiated mucus in the abdomen (the excretion being in this case

mixed with hard and fetid matter).

-अद् *a.* eating raw flesh or food.

-अन्नं undressed rice. -आशयः [आमस्यापक्वानस्याशयः] 'receptacle of undigested food', the upper part of the belly to the navel, stomach.

-कुम्भः a jar of unbaked clay; H. 4. 66. -गंधि *a.* smelling of raw meat or of a burning corpse. -गंधिकं the smell of raw meat. -उवरः a kind of fever; cf. रवेयमानउवरं प्राज्ञः कौटुम्भसा परिषिञ्चति Si. 2. 54.

-त्वच् *a.* of tender skin. -पाकः a preliminary stage of the disease called dropsy. -पाचं an unannealed vessel; विनाशं व्रजति क्षिप्रमानपाचनिवांभति Ms. 3. 179. -पीनसं running at the nose, defluxion. -मांसानि *m.* a cannibal, an eater of raw flesh.

-रक्तं dysentery. -रसः imperfect chyme. -वातः constipation, torpor of the bowels attended with flatulence and intumescence. -शूलः pain of indigestion, colic. -आहूतं a Śrādhā performed with uncooked food; अपयः स्र. तर्प्ये च चंद्रसूत्रे हे तथा। आमथाहूतं िज्ञैः कवि सूत्रे च सदेव हि || Prāchetasa.

आमक *a.* Raw.

आमता, -त्वं Rawness, unreadiness.

आमंजु *a.* Lovely, charming; U. 2. 23.

आमंडः The castor-oil plant.

आमनं Ved. Friendly disposition or inclination, affection.

आम (मा) नश्यं [अमनस् घञ्] Pain, sorrow.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.

आमंज 10 A. 1 To bid farewell, bid adieu; आमंजयस्व सहचरं S. 3; वृताभिरिणी S. 4; Ku. 6. 94; K. 223. -2 To speak to, call out to, address, converse with; तमानंजयाम्भूव K. 81, 197, Ve. 1; A. R. 3. -3 To say, speak; परिजतोऽप्येवमांजयते K. 195. -4 To call, invite, ask (to come); आमंजयध्वं राष्ट्रेषु ब्राह्मणान् Mb. -5 To invoke.